

عنوان درس : تاثیر قرآن در پیدایش علوم زبان عربی

رشته تحصیلی/کد درس : الهیات و معارف اسلامی گرایش علوم قرآن و حدیث ۱۲۲۰۱۹۸

۱- گزینه صحیح در رابطه با واژه " ادب " کدام است ؟

۱. در عصر جاهلی مستعمل نبوده است.
۲. در اشعار شعرای مخضرم به کار نرفته است.
۳. پس از اسلام معنای واحدی یافته است.
۴. مشتقات آن در قرآن به کار رفته است.

۲- واژه " ادب " در کدام قرن حاوی مباحث بلاغی بوده است ؟

۱. پنجم
۲. چهارم
۳. سوم
۴. دوم

۳- کدام دانشمند در طبقه بندی علوم ، علوم ادبی را " علم اللسان " نامگذاری کرده است ؟

۱. یاقوت حموی
۲. سید احمد هاشمی
۳. فارابی
۴. ابن انباری

۴- در استفسار از پیامبر اکرم (ص) ، آن حضرت کدام واژه قرآنی را به : " آمَنُوا بَعْضٌ وَكَفَرُوا بَعْضٌ " معنا نمودند؟

۱. قنطار
۲. فاطر
۳. معصرات
۴. عضین

۵- کدام عامل موجب شد واژگان قرآنی در نظر اعراب ، مشکل و غریب جلوه کرده به طوری که خود را نیازمند کاوش بیشتر جهت درک صحیح آن دانستند؟

۱. تأثیر پذیری زبان عربی از دیگر زبانها.
۲. محدودیت واژگان عربی و وام گیری از دیگر زبانها.
۳. تعدد لهجه های مختلف.
۴. استفاده و نقل فراوان از اشعار جاهلی.

۶- امام علی (ع) در پاسخ از کدام آیه قرآن ، آنرا به " قناعت " تبیین نمودند؟

۱. اِلٰی یَوْمَ یَلْقَوْنَهٗ.
۲. فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَیَآءً طَیِّبَةً.
۳. یَأْتِی مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فِیْهِ یُعَٰثُّ النَّاسُ.
۴. الْقَنَاطِیْرُ الْمُقَنْطَرَةُ مِنَ الذَّهَبِ وَ الْفَضَّةِ.

۷- ابن عباس در پاسخ به سؤالات نافع بن ازرق، به چه چیز استشهاد می کرده است ؟

۱. احادیث پیامبر اکرم (ص)
۲. آیات دیگر قرآن
۳. اشعار عرب
۴. اقوال صحابه بویژه علی (ع)

۸- از نظر بروکلمان ، ابن عباس در کدام اثر از آثار منسوب به او ، صرفاً به گزارش و شرح الفاظ بسنده کرده است ؟

۱. اللغات فی القرآن
۲. مسائل نافع بن الأزرق
۳. غریب القرآن
۴. تنویر المعباس

۹- کدام یک از کتب واژه شناسی قرآن توسط " تفلیسی " در قرن ۶ هجری به فارسی ترجمه شده است ؟

۱. معانی القرآن : ابن ابی ساره
۲. تفسیر غریب القرآن : زیدبن علی
۳. متشابه القرآن : علی بن حمزه کسائی
۴. الوجوه والنظائر فی القرآن : مقاتل بن سلیمان

تعداد سوالات : تستی : ۳۰ تشریحی : ۴۵ زمان آزمون (دقیقه) : تستی : ۴۵ تشریحی : ۴۵

عنوان درس : تاثیر قرآن در پیدایش علوم زبان عربی

رشته تحصیلی/کد درس : الهیات و معارف اسلامی گرایش علوم قرآن و حدیث ۱۲۲۰۱۹۸

۱۰ - گزینه صحیح در رابطه با کتاب " العین : خلیل بن احمد " کدام است ؟

۱. از مهمترین لغتنامه های قرآنی است.
۲. متعلق به قرن سوم هجری است.
۳. ترتیب کتاب بر اساس مخارج حروف است .
۴. بیشتر لغات را خود با تحقیق میدانی گردآوری کرده است.

۱۱ - کدام یک از ویژگیها ، متعلق به قرن چهارم هجری در حوزه تدوین و نگارش لغتنامه است ؟

۱. کاهش توجه لغویون به قرآن و رویکرد آنها به واژه شناسی آن.
۲. محوریت آثار مکتوب توسط لغت شناسان در تدوین لغتنامه.
۳. عدم تغییر در حرکت تدوین علم لغت.
۴. تألیف لغتنامه ها بر اساس مواد گردآوری شده از صحرا.

۱۲ - " استنباط معنا از کلام بدون ذکر آن " ، در اصطلاح علم بلاغت چیست ؟

۱. تضمین
۲. تلاؤم
۳. تصریف
۴. تعریض

۱۳ - با توجه به واژه " دَرَى " ، گزینه صحیح بنابر نظر ابن فارس کدام است ؟

۱. در آیه شریفه " ولا أدراکم به " به معنای " أَعْلَمَ " است
۲. معتلّ الفاء است.
۳. به معنای " دفع کردن " است .
۴. دارای دو اصل معنایی است.

۱۴ - کدام اثر ، واژه شناسی قرآن و حدیث است ؟

۱. اساس البلاغه
۲. مجمع البحرين
۳. تحفه الاریب
۴. المخصّص فی اللغة

۱۵ - کدام یک از لغویون در تبیین معنای کلمه از محتوای آیه قرآن بهره گرفته است ؟

۱. ابن سیده
۲. طریحی
۳. ابن منظور
۴. فیروزآبادی

۱۶ - از نظر فیروزآبادی (صاحب القاموس) ، واژه " جعل " در کدام آیه قرآن به معنای " دگرگون کردن " می باشد ؟

۱. جعلناکم أُمَّةً وَسطاً.
۲. جعل الظّلمات و النّور.
۳. إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا.
۴. فَجَعَلْنَاهَا سَافِلًا.

۱۷ - در کدام آیه قرآن ، فعل بکار رفته در معنای فعل مجرد است ؟

۱. أَرَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ.
۲. فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ.
۳. أَسْرَى بَعِيدَةً لَيْلًا.
۴. فَأَقْبَرَهُ.

تعداد سوالات : تستی : ۳۰ تشریحی : ۴۵ زمان آزمون (دقیقه) : تستی : ۴۵ تشریحی : ۴۵

عنوان درس : تاثیر قرآن در پیدایش علوم زبان عربی

رشته تحصیلی/کد درس : الهیات و معارف اسلامی گرایش علوم قرآن و حدیث ۱۲۲۰۱۹۸

۱۸- کدام کتاب به ردّ نظریه صرفه در اعجاز قرآن پرداخته و اخبار از غیب را به دلیل عدم فراگیر بودن آن در همه آیات قرآن نمی پذیرد ؟

۱. اعجاز القرآن: باقلانی
۲. النکت فی اعجاز القرآن: رمّانی
۳. بیان اعجاز القرآن: خطّابی
۴. مفتاح العلوم: سکاکی

۱۹- کدام یک از دلایل ضعف نظریه " وضع علم نحو با دستور عمر بن خطّاب به ابو الاسود " ، است ؟

۱. عدم اطلاع عمر از تسلط ابوالاسود به نحو به دلیل بُعد مسافت.
۲. عدم ذکر روایات تاریخی مبنی بر صدور چنین دستور.
۳. تصریح روایات مبنی بر مخالفت و امتناع ابو الاسود از انجام دستور.
۴. مطرح نبودن جنبه های نظری دانش نحو در زمان عمر.

۲۰- تعلیل عیسی بن عمر (از مشاهیر نحو و ادب عرب و قرائت) مبنی بر منصوب بودن واژه های " الزّانیه / الزّانی " در آیه شریفه " الزّانیه و الزّانی فاجلّدا کلّ واحدٍ منهما مائة جلدہ " ، چیست ؟

۱. مفعول به مقدّم
۲. اشتغال
۳. حال
۴. اختصاص

۲۱- بررسی مراحل نخست پیدایش علم نحو حاکی از این معناست که.....؟

۱. جنبه های نظری بحثهای نحوی بر جنبه های کاربردی آن ترجیح داشته است.
۲. عرصه ی فعالیت نحوی در کتب قرائات قرار داشت.
۳. توجه نحویان بیشتر معطوف به اصل مباحث نحو بوده است.
۴. نحو ، بی ارتباط با قرآن بوده است.

۲۲- کدام وجه از وجوه بیان شده ، توسط مفسران در مورد اعراب رفع کلمه " الذّین " در آیه شریفه " و أسرّوا النّجوى الذّین ظلّموا " ، مطرح نشده است ؟

۱. فاعل
۲. بدل
۳. خبر برای مبتدای محذوف
۴. مبتدا

۲۳- کدام دانشمند موفق شد دانش نحو را به طور بی سابقه ای به صورت منظم و باب بندی ، تدوین نماید؟

۱. سیبویه
۲. خلیل بن احمد
۳. اخفش
۴. کسائی

تعداد سوالات : تستی : ۳۰ تشریحی : ۴۵ زمان آزمون (دقیقه) : تستی : ۴۵ تشریحی : ۴۵

عنوان درس : تاثیر قرآن در پیدایش علوم زبان عربی

رشته تحصیلی/کد درس : الهیات و معارف اسلامی گرایش علوم قرآن و حدیث ۱۲۲۰۱۹۸

۲۴ - گزینه صحیح در رابطه با کتاب " معانی القرآن : فراء " کدام است ؟

۱. در آن به توجیه قرائات با قواعد نحو پرداخته است.
۲. مهمترین منبع زبانشناختی مکتب بصره است.
۳. از آثار مربوط به قرن چهارم هجری است.
۴. بیشتر یک کتاب تفسیری است تا نحوی.

۲۵ - کدام کتاب در زمره تفاسیر ترتیبی و ادبی قرآن کریم است ؟

۱. معانی القرآن : کسائی
۲. معانی القرآن : مبرد
۳. معانی القرآن : اخفش اوسط
۴. معانی القرآن : فراء

۲۶ - کدام یک ، از دلایل احمد بن نحاس مبنی بر عدم ذکر برخی آیات قرآن در کتاب اعراب القرآن محسوب نمی شود؟

۱. تشابه آیه با آیات دیگر
۲. ساده بودن آیه
۳. تکراری بودن آیه
۴. اختلاف نحویان درباره آیه

۲۷ - کدام یک از ویژگیها مربوط به حوزه مباحث بلاغی در دو قرن اول هجری است ؟

۱. تدوین شدن آثار مکتوب بلاغی.
۲. کمرنگ بودن توجه به مباحث بلاغی.
۳. مشخص بودن نام وجوه بلاغی و صناعات ادبی.
۴. تأثیر عوامل سیاسی و اجتماعی بر گسترش کلام بلیغ.

۲۸ - صنعتی ادبی به کار رفته در آیه شریفه " حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ " چیست ؟

۱. تقدیم و تأخیر
۲. التفات
۳. ایجاز
۴. تمثیل

۲۹ - در کدام آیه شریفه ، ظاهر لفظ با معنای آن مخالف است ؟

۱. لَا تَأْخُذْنِي بِمَا نَسِيتُ.
۲. فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ.
۳. وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا.
۴. وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ.

۳۰ - کدام یک از ویژگیها و مشخصات ، مربوط به " سگاکي " است ؟

۱. قواعد بلاغی را در قالبی خشک عرضه کرده است.
۲. نظریه رمانی در خصوص وجوه ده گانه بلاغت قرآن را نقد کرده است.
۳. در کتاب خود به مقایسه قرآن با شعر و نثر عربی پرداخته است.
۴. مزیت بلاغی متن و تفاوت نوشته در بلاغت را برخاسته از چینش اجزاء جمله تلقی کرده است.